

Link do produktu: <http://www.empi2.pl/sztuka-pozlotnictwa-i-inne-techniki-zdobienia-p-812.html>

Sztuka pozlotnictwa i inne techniki zdobienia

Cena	55,00 zł
Dostępność	Książka dostępna
Numer katalogowy	POZ
Kod CN	4901

Opis książki

kompendium wiedzy o technikach pozłotniczych dawnych i współczesnych skierowane do młodych pozłotników, konserwatorów zabytków, kustoszów muzeów, galerii, uczniów i studentów szkół plastycznych, a także osób, które interesując się historią sztuki, chcą poznać historię i warsztat tego rzemiosła

Autor: Arleta Tylewicz
Wyd. 1, 2007
ISBN 978-83-89287-50-2
ss. 186

oprawa twarda, szyta nićmi, kolorowe wkładki ze zdjęciami na kredzie

Książka jest obszernym kompendium wiedzy o technikach pozłotniczych dawnych i współczesnych. Autorka przedstawia najważniejsze materiały pozłotnicze, warsztat i narzędzia, techniki pozłacania na różnych podłożach oraz sposoby ich zabezpieczania. Książka zawiera treści dotyczące dekoracji ornamentalnych, form, odlewów, kitów i ram oraz słownik ornamentów, słownik pozłotniczy, wkładkę z przykładami prac pozłotniczych.

Fragmenty ze wstępu

Książka ta jest przeznaczona dla młodych pozłotników jako kompendium wiedzy o technikach pozłotniczych dawnych i współczesnych, jak i dla osób które interesując się historią sztuki, chcą poznać historię i warsztat tego rzemiosła.

Pozłotnictwo jako zawód doskonale rozwijający się we wcześniejszych epokach obecnie jest rzemiosłem wymierającym, przeżywającym duży kryzys z powodu dzisiejszej mody i wielu innych niesprzyjających przyczyn. Czekają na swój renesans. Współcześni pozłotnicy rzadko wykonują nowe dzieła, co dawniej było tak popularne. Najczęściej znajdują zatrudnienie przy konserwacji obiektów zabytkowych.

Mając na uwadze przyszłość unikalnego rzemiosła oraz widząc w perspektywie możliwości jego rozwoju w związku z postępującymi zmianami w Polsce i Europie, postanowiłam napisać tę książkę z nadzieją, że pomoże ona przyszłym pozłotnikom w edukacji i zrozumieniu zasad, jakimi należy się kierować podczas wykonywania prac pozłotniczych. Jednocześnie chcę im uświadomić, iż sztuka pozłacania nie jest wcale łatwa i wymaga wielu lat ćwiczeń.

Spis treści

Od Autora

1. Pozłotnictwo w zarysie historycznym

2. Najważniejsze materiały pozłotnicze

2.1. Złoto

Złoto płatkowe. Złoto transferowe. Złoto licowe. Złoto z podściółką – dwojniki. Złoto w proszku.

2.2. Imitacje złota

Szlagmetal. Mosiądze i brązy. Złoto mineralne. Złoto mozaikowe.

2.3. Płatyna

2.4. Srebro

Srebro płatkowe. Srebro w proszku.

2.5. Imitacje srebra

Szlagaluminium. Cyna. Srebro mineralne. Srebro mozaikowe.

2.6. Bismut

2.7. Bolusy

2.8. Wypełniacze gruntów

Kreda szampańska. Kreda bolońska.

2.9. Gips

- 2.10. Kleje organiczne
Klej kostny. Klej skórny. Klej króliczy. Żelatyna. Karuk. Biało jaja. Guma arabska.
- 2.11. Żywice naturalne
Damara. Mastyks. Szelak.
- 2.12. Mikstiony
Mikstion olejno-żywiczny. Mikstion syntetyczny (mleko złozeniowe).
- 2.13. Plastyfikatory
- 2.14. Substancje powierzchniowo czynne
- 2.15. Barwniki organiczne
- 2.16. Wosk pszczeli
- 2.17. Drewno
- 3. Warsztat i narzędzia pozłotnicze
 - 3.1. Warsztat
 - 3.2. Narzędzia
Poduszka pozłotnicza. Nóż pozłotniczy. Agaty. Nastrzelacze. Wisz bosz.
Pędzle do pulmentu, alkoholu, szelaku, gruntowania.
Inne akcesoria pozłotnicze.
- 4. Wprowadzenie do złoceń
 - 4.1. Złocenia na podłożu drewnianym
Przygotowanie podłoża drewnianego. Przygotowanie zaprawy (gruntu). Gruntowanie.
Obróbka gruntu.
 - 4.2. Złocenia matowe
Złocenie olejne. Złocenie olejne na rozkurz. Malowanie brązą.
Złocenie na białku. Złocenie na mordant.
 - 4.3. Złocenia na pulmencie
Złocenie na połysk płatkami złota. Złocenie proszkiem złota.
Złocenie brąz na pulmencie. Złocenie matowe na pulmencie.
Złocenie na białym pulmencie.
- 5. Srebrzenie
- 6. Zabezpieczanie pozłoty
- 7. Metody postarzania pozłoty
 - 7.1. Patyny
 - 7.2. Przetarcia
- 8. Pozłacanie na innych podłożach
 - 8.1. Złocenie na stiuku
 - 8.2. Złocenie na kamieniu
 - 8.3. Złocenie na metalu
 - 8.4. Złocenie na tynku
 - 8.5. Złocenie na skórze
 - 8.6. Złocenie na szkle
 - 8.7. Złocenie na papierze
- 9. Dekoracje ornamentalne
 - 9.1. Grawerowanie
 - 9.2. Puncowanie
 - 9.3. Ornamenty wypukłe
- 10. Formy i odlewy
 - 10.1. Formy
Formy elastyczne. Formy elastyczne z płaszczem gipsowym.
Formy gipsowe. Formy gipsowe składane (klinowe).
Formy kombinowane. Formy tracone.
 - 10.2. Odlewy
Sporządzanie masy gipsowej
- 11. Kity pozłotnicze

- 11.1. Kit kredowo-klejowy
- 11.2. Kit emulsyjny
- 11.3. Kit woskowy
- 11.4. Kity trocinowe
- 12. Współczesne produkty pozłotnicze
- 13. Ramy
 - 13.1. Zdobienia fakturami
 - 13.2. Zdobienie kolorami
- Podręczny słownik ornamentów
- Słownik pozłotniczy
- Bibliografia

Przykładowe strony

Fot. 12. Nakładanie suchej patyny (pigmentu)

Fot. 13. Usuwanie pigmentu z wypukłych partii ornamentu

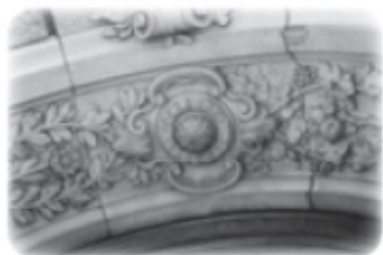
Rys. 4. Agaty

Po dłuższym czasie używania agaty jak wszystkie narzędzia ulegają zniszczeniu. Najczęściej na powierzchni kamienia powstają mikroskopijne rysy, które przy polerowaniu powodują zarysowania na pozłocie. Wówczas uszkodzony agat należy wygładzić. Można to zrobić bez większych trudności we własnym zakresie. Na twardym podłożu, np. klocku z twardego drewna, położyć kawałek nielicowanej skóry, posypać sproszkowanym pumeksem* i szlifować agat, aż do usunięcia zadrapania. Na koniec można go wygładzić w ten sam sposób, zastępując pumeks kredą (bardzo czystą – bez piasku). Niektórzy pozłotnicy do wygładzania kamieni stosują pastę polerską.

Bardzo praktyczne jest przechowywanie agatów w specjalnym pokrowcu, który łatwo można uszyć ze skóry lub flaneli. Narzędzia w nim umieszczone nie będą narażone na ewentualne uszkodzenia mechaniczne, zwłaszcza w czasie transportu.

Nastrzelacze

Są to specjalne płaskie pędzle, których długie i delikatne włosie z sierści borsuka, wiewiórki lub jamnika długowłosego, umocowane jest w prostokątnej tekturce. Służą do chwytania i przenoszenia płatków złota z poduszki na pokrytą pulmentem

Ornament roślinny

Rozeta

W środkowej płyciźnie kosz z owocami, po bokach rogi obfitości

Spirala

ROMBOWY – ornament wywodzący się ze sztuki klasycznej, o charakterze ciągłym, złożony z uszeregowanych stykających się lub ułożonych w równych odstępach figur geometrycznych, rombów.

ROŚLINNY – ornament, złożony z różnego rodzaju motywów stylizowanych wici roślinnych, liści, kwiatów, pąków w zależności od panującej mody i stylu epoki, w której występował.

ROZETA – w średniowieczu zdobienie okrągłych otworów okiennych (witraże), później również plafonów, sufitów (sztukaterie, zworniki) lub motywy dekoracyjne w innych dziedzinach rzemiosła artystycznego (snycerstwo, złotnictwo). Jest to zapisana na planie koła dekoracja o układzie koncentrycznym przypominająca koło z dośrodkowym zbiegiem szprych (promieni), wzorowana pierwotnie na rozwiniętych płatkach kwiatu, głównie róży (fr. *rosette* – rozetka, różyczka).

RÓG OBFIATOŚCI – zapożyczony ze sztuki antycznej motyw dekoracyjny w postaci rogu, z którego wysypują się dary w formie kwiatów, owoców lub klejnotów, mityczny symbol bogactwa i dobrobytu. Pojawił się w zdobnictwie okresu renesansu, baroku i klasycyzmu.

RYBI PĘCHERZ – motyw dekoracyjny w sztuce późnego gotyku, płaskorzeźbiony lub ażurowy w formie rybiego pęcherza pławnego.

SIMA – popularny profil występujący na gzymsach, kolumnach, ramach, meblach itp. w formie wypukło-wklęsłej, wystającej z lica ściany listwy, której zewnętrzny kontur przypomina literę „S”, stąd zwany jest również esownikiem.

SPIRALA – jeden z najstarszych motywów dekoracyjnych w ornamentyce, w formie linii mocno zwiniętej ku środkowi. Występuje pojedynczo

O Autorce

ARLETA TYLEWICZ – mistrz pozłotnictwa z uprawnieniami konserwatorskimi, malarka, była wykładowca w Akademii Sztuk Wizualnych w Poznaniu. W latach 1979-1990 była zatrudniona w Pracowni Konserwacji Dzieł Sztuki. W 1987 r. uzyskała dyplom mistrza w rzemiośle pozłotnictwo. W tym czasie brała udział w pracach konserwatorsko - pozłotniczych w Poczdamie i Rydze.

Pracowała także w kraju: w kościołach w Sierakowie (ołtarze), Lednogórze (ołtarz), Czerninie (ołtarz), Pułtusku (ołtarz), a także przy obiektach malarstwa ściennego w Słupcy, Rydzynie, Szamotułach i Lewkowie. Od 1990 do 2000 r. jako kierownik Pracowni Konserwacji Ram i Pozłotnictwa w Muzeum Narodowym w Poznaniu zreorganizowała i wyposażała pracownię, a także zadbała o powiększenie jej przestrzeni. Jednym z bardziej znaczących doświadczeń było przeprowadzenie konserwacji złocień czterech dużych obiektów (ram) z Galerii MNP w ramach fundacji Arthema. W 1995 r. uzyskała uprawnienia konserwatorskie w zakresie prac pozłotniczych przy obiektach zabytkowych. W 2000 r. nadzorowała przebieg prac pozłotniczych w Teatrze Polskim w Poznaniu, jednocześnie biorąc w nich czynny udział. Wykonała również złocenia na ołtarzu bocznym kościoła przy klasztorze Benedyktynów w Lubiniu, Miłosławiu oraz złocenia krat w Kaplicy Loretańskiej kościoła pw. Wniebowzięcia NMP i św. Jana Chrzciciela w Henrykowie. W 2006 r. uczestniczyła w pracach pozłotniczych ołtarza głównego i przedświątyni kaplicy Świętego Krzyża w nawie wschodniej w farze poznańskiej. Wśród wielu zainteresowań autorki na uwagę zasługuje jej pasja i talent malarski. W swoich obrazach prezentuje szeroki wachlarz tematów i ciekawe eksperymenty technologiczne, dzięki którym prace te zasługują na szczególne wyróżnienie.

Bogna Wrońska